

Duurzame energie uit landschapsbeheer

PRAKTIJK Ze zijn typisch Nederlands en daarom beschermd: de houtwallen en -singels aan de rand van boerenpercelen. Voor veel boeren zijn ze echter een noodzakelijk kwaad. Ze vormen obstakels op hun land en het onderhoud ervan kost geld. De oplossing: hout als duurzame energiebron. Een gebouwencomplex van Revalidatie Friesland in Beetsterzwaag wordt inmiddels verwarmd via een verbrandingsinstallatie die op snoeihout stookt. Binnen het project werkten Dienst Landelijk Gebied (DLG) van het Ministerie van LNV, de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer De Âlde Delte, de gemeente Opsterland en de provincie Friesland samen.

‘Eens in de tien tot vijftien jaar moet je een houtwal snoeien’, weet Dirk de Boer, projectleider bij DLG. ‘En houtsnippers hebben een hoge energie-inhoud. Een kubieke meter houtsnippers kun je ongeveer vergelijken met 75 kubieke meter aardgas. Met dat idee ben ik naar Friesland gegaan en heb ik gesproken met gemeenten, provincie, Landschapsbeheer Friesland en agrarische natuurverenigingen. Zij zagen wel wat in het plan. Voorwaarde voor de locatie van de verbrandingsinstallatie was dat er een hoog energieverbruik in het gebouw is. Anders is het niet rendabel. Daarnaast moesten we de installatie op enige afstand kunnen bouwen, zodat mensen geen overlast ondervinden van de bevoorrading met hout.’

Onderhoud van het landschap

Het systeem werkt volautomatisch: de houtsnippers worden via een hydraulisch systeem in de verbrandingsoven gedrukt. Maar het vernieuwende zit ‘m voornamelijk in de samenwerkingsvorm. De Boer: ‘De natuurvereniging is exploitant van de installatie. Hierdoor gaat de energieopbrengst naar de natuurvereniging. Er is op die manier geld voor aflossing en onderhoud van de installatie, maar ook voor onderhoud van het landschap.’ Frans Postma, voorzitter

van De Âlde Delte, vult aan: ‘Dat blijft overigens lastig. Deze installatie is duurder in aanschaf en onderhoud dan conventionele systemen. Maar de input, het hout, is goedkoper. We hopen met tien jaar uit de kosten te zijn. Zonder subsidie is de bouw onmogelijk.’

Van alles een beetje

De installatie in Friesland moet als voorbeeld dienen voor andere initiatieven. De Boer: ‘We geven regelmatig excursies en delen de kennis die we hebben opgedaan. Bij het opzetten van een installatie moet je eigenlijk van alles wat weten. Van het onderhoud van het landschap. Van de behandeling van het hout en de werking en het onderhoud van de installatie. En wat de beste installatie is om dit type hout te kunnen verbranden. Het mooie is dat er veel initiatieven los komen. Maar het heeft nog enige tijd nodig voor er daadwerkelijk installaties draaien. Dat heeft vooral te maken met de subsidiemogelijkheden. Breid deze uit en een belangrijk obstakel voor veel mensen valt weg.’